

ÅRSRAPPORT
Regnskabsåret 2004

Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse

Udgivet af Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS)
Miljøministeriet, 2005

Årsrapport 2004

Særudgivelse

Redaktion: Per Kalvig

Tryk: GEUS

Oplag: 100

Dato: Marts 2005

ISBN: 87-7871-151-7

ISSN: 1603-1164

Årsrapport for 2004 godkendt af GEUS' bestyrelse den 17. marts 2005.

© Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS)

Øster Voldgade 10, 1350 København K

Telefon 38 14 20 00

Telefax 38 14 20 50

CVR-nr. 55-14-50-16

E-post: geus@geus.dk

Internetsted: www.geus.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 BERETNING	4
1.1 Beskrivelse af GEUS' formål og hovedopgaver	4
1.2 Beskrivelse og vurdering af finansielle resultater	4
1.3 Beskrivelse og vurdering af faglige resultater.....	5
1.4 GEUS' forventninger til fremtiden	6
1.5 Oversigt over hovedkonti	7
2 MÅLRAPPORTERING	8
2.1 Oversigt over resultatmål med vurdering af opfyldelsesgraden	8
2.2 Analyse af målopfyldelse	13
3 REGNSKAB	15
3.1 Driftsregnskab	15
3.2 Bevillingsafregning og akkumuleret resultat	16
3.3 Indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansieret forskning.....	16
3.4 Personale.....	18
4 PÅTEGNING	19
BILAG I – DRIFTSREGNSKAB PER HOVEDFORMÅL	20
BILAG II – GRØNT REGNSKAB	22

1 BERETNING

1.1 Beskrivelse af GEUS' formål og hovedopgaver

Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS) er en sektorforskningsinstitution i Miljøministeriet og har status som statsvirksomhed. GEUS ledes af en bestyrelse og en direktion. De overordnede rammer for GEUS' virke er fastlagt i lov nr. 326 af 5. maj 2004 om sektorforskningsinstitutioner og i bekendtgørelse nr. 570 af 1999 om Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse. Bekendtgørelsen ophørte med udgangen af 2004 og forventes i 2005 at blive erstattet af en vedtægt, som bekendtgøres af Miljøministeren. Både bekendtgørelse og den kommende vedtægt angiver, at GEUS' formål er at drive geovidenskabelig forskning med henblik på at opbygge, anvende og udbrede viden om de materialer, processer og sammenhænge, der er af betydning for udnyttelsen og beskyttelsen af de geologiske værdier i Danmark og Grønland.

GEUS er i henhold til finanslov, sektorforskningslov samt bekendtgørelse ansvarlig for varetagelse af geologisk kortlægning, dataindsamling og datalagring vedrørende Danmark og Grønland, og skal desuden løse forsknings-, rådgivnings-, overvågnings- og formidlingsopgaver, med særligt sigte på at sikre det bedst mulige geovidenskabelige grundlag for de ministerier GEUS rådgiver, og for Grønlands Hjemmestyre. GEUS' opgaver er endvidere forankret i Vandforsyningsloven, Råstofloven, Undergrundsloven og i bemærkningerne til lov om mineralske råstoffer i Grønland.

Arbejdet er organiseret i 5 programområder: (1) Databanker og generel formidling, (2) Vandressourcer, (3) Energiråstoffer, (4) Mineralske råstoffer og (5) Natur og miljø. GEUS' hovedaktiviteter er fastlagt i Resultatkontrakt 2004-2007, i hvilken også de strategiske indsatsområder er beskrevet.

1.2 Beskrivelse og vurdering af finansielle resultater

Tabel 1 – Oversigt over GEUS' finansielle resultat i 2004

	mio. kr.
Indtægter	120,9
Udgifter	269,7
Resultat, netto	148,8
Bevilling (nettotal)	154,3
Resultat, netto	5,5
Til videreførsel ⁽¹⁾	21,2

Note (1): Der videreføres 21,2 mio. kr. til 2005, som er båndlagt jf. tabel 15.

GEUS' nettobevilling for 2004 var på 154,3 mio. kr., inklusiv tillægsbevillingen.

Tillægsbevillingen 2004 indeholdt en samlet nettoforøgelse på i alt 27,6 mio. kr., bestående af følgende justeringer:

- Aktstykke 166 26/5 2004, Vandmiljøplan III: tilførsel på 0,4 mio. kr.
- Fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling til fælles aktiviteter i regi af Geocentret regi: tilførsel på 2,3 mio. kr.

- Fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling til betaling af husleje for 2003 til Københavns Universitet: tilførsel på 26,0 mio. kr.
- Tilbageført til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling p.g.a. af ændret arealfordeling i Geocenteret: 1,1 mio. kr.

I GEUS' samlede udgifter for 2004 indgår betaling for husleje til Københavns Universitet for 2003, idet GEUS ikke blev opkrævet husleje i 2003. GEUS tilbageførte, som en korrektion i regnskabet 2003, 26 mio. kr. til Ministeriet for Videnskab, Udvikling og Teknologi (MVTU), jfr. Årsrapport 2003. Forøgelsen af GEUS' udgifter i 2004 til hjælpefunktioner påvirker de økonomiske opgørelser i en så væsentlig grad, at regnskabet både vises inkl. og ekskl. det tilbageførte beløb på 26 mio. kr. i form af særskilte tabeller, parenteser eller noter.

Der er anvendt 33,1 mio. kr. af den justerede nettobevilling til opgaver relateret til Grønland (jf. også tabel I.2). I finanslov 2004 var der afsat 35,5 mio. kr. til disse opgaver. Da den eksterne finansiering var større end i tidligere år, har trækket på basisbevillingen været mindre end budgetteret. GEUS har opfyldt de aftalte faglige forpligtelser over for Grønland.

1.3 Beskrivelse og vurdering af faglige resultater

Med udgangspunkt i GEUS' vision, strategi, resultatkontrakt og arbejdsprogram har GEUS fokuseret på de opgaver, som har størst samfundsmæssig betydning og som kan understøtte arbejdet i ministerier, amter, kommuner og offentlige institutioner. En gennemgang af GEUS' faglige aktiviteter kan findes i rapporten 'GEUS' virksomhed i 2004 – Faglige resultater' (kan hjemtages via www.geus.dk – institutionsrapporter).

GEUS' aktiviteter i Danmark har bidraget til videngrundlaget for politiske beslutninger og forvaltningsopgaver inden for især følgende områder: miljø og klima, grundvand, og råstofområdet. GEUS har desuden bidraget med forskningsbaseret viden vedrørende Danmarks olie-gasreserver, geotermisk energipotential og viden om CO₂-lagring, som bidrag til energipolitikken og diskussionen om opfyldelsen af de klimapolitiske målsætninger.

Som led i Grønlands Hjemmestyres bestræbelser på at gøre råstofsektoren i Grønland til et bærende erhverv, har GEUS bidraget med at tilvejebringe geologisk viden om råstofpotential, hvilket er en forudsætning for denne udvikling. GEUS har også medvirket i forberedelserne til Grønlands Hjemmestyres udbudsrunde på olie-gasområdet. I henhold til FN's Havretskonvention kan kyststater fremsætte krav om kontinentalsokkelområder ud for den nuværende 200 sømiles grænse forudsat, at der er en geologisk sammenhæng med den kystnære kontinentalsokkel. GEUS bidrager til disse tekniske udredninger i de fem potentielle kravområder omkring Grønland og Færøerne. Yderligere information findes på www.a76.dk.

GEUS har i det forløbne år deltaget aktivt i nationale og internationale forskningsnetværk inden for alle faglige programområder. Denne fundamentale indsats for hjemtagning af viden er fortsat højt prioriteret. GEUS havde i 2004 2 forskningsprofessorer og 3 adjungerede professorer. I de kommende år forventes ansat yderligere 2 samarbejdsprofessorer og 1 forskningsprofessor på programområderne Vandressourcer, Energiråstoffer, samt Natur og miljø.

GEUS har, med finansiel støtte fra både danske og internationale bistandsmidler, løst en række rådgivningsopgaver i Ghana, Laos, Letland, Mongoliet, Mozambique, Polen, Tanzania og Vietnam. GEUS har stigende fokus på internationale opgaver og har en målsætning om at være en betydnende aktør i et begrænset antal lande.

Den Seismologiske Tjeneste med tilhørende sektorforskning, som formelt overføres til GEUS fra Kort- og Matrikelstyrelsen per 1. januar 2005 med tilhørende bevillinger. Fysisk blev tjenesten flyttet til GEUS i 2004. Den Seismologiske Tjeneste udfører global seismisk overvågning, og informerer og rådgiver myndigheder og borgere i seismologiske spørgsmål.

Dansk Lithosfærecentrum (DLC), som i 10 år blev finansieret af Danmarks Grundforskningsfond, ophørte i 2004. Væsentlige forskningsaktiviteter er indlejret i Geocentret og en enkelt forskningsaktivitet er indlejret hos GEUS.

GEUS' resultatkontrakt for perioden 2004- 2007 (www.geus.dk/resultatkontrakt) indeholder 14 faglige og 4 tværgående strategiske indsatsområder. Af de 14 faglige indsatsområder er 13 vurderet som opfyldt og 1 som delvis opfyldt. Dette betragtes som tilfredsstillende. Af de 4 tværgående indsatsområder er 1 vurderet som opfyldt, 2 vurderet som delvis opfyldt og 1 som ikke opfyldt. Årsagen hertil er, at det var nødvendigt at ændre prioriteringer for at sikre gennemførelse af andre centrale opgaver. Bemærkninger til opfyldelsen af målene i indsatsområderne indgår i beskrivelserne af de enkelte programområder.

Der var opstillet 8 institutionsmål for aktiviteterne i 2004. Et enkelt mål er bortfaldet da forudsætningerne for de planlagte aktiviteter blev ændret. Alle øvrige mål er opfyldt, hvilket betragtes som meget tilfredsstillende.

Målopfyldelsesgraden for GEUS' 12 kvantitative resultatindikatorer er vist i tabel 2. Det fremgår heraf, at 11 mål er opfyldt og 1 mål er næsten opfyldt, hvilket betragtes som tilfredsstillende.

GEUS har bidraget til de 6 af ministeriets 7 koncernmål, men GEUS' direktør har ikke haft selvstændigt ansvar for nogen af målene. Opfyldelse af delmål er afrapporteret til koncernledelsen. GEUS vurderer sine bidrag til koncernmålene som opfyldt.

GEUS udarbejder en oversigt over de faglige resultater i 2004. Denne oversigt udgives som institutionsrapport og kan desuden findes på www.geus.dk.

1.4 GEUS' forventninger til fremtiden

År 2004 er første år i en ny fireårig resultatkontraktperiode (2004-07); resultatkontrakten kan findes på www.geus.dk – institutionsrapporter. Resultatkontraktens faglige aktiviteter er udarbejdet på basis af en langsigtet strategi for GEUS' udvikling (der ligeledes kan findes på www.geus.dk – institutionsrapporter), som peger på de forventede nye videnbehov inden for GEUS' programområder: energi, mineralske råstoffer, grundvand, natur og miljø, samt databanker og formidling. Resultatkontrakten indeholder derfor en række strategiske indsatsområder, som skal sikre, at GEUS kan bidrage med forskningsbaseret viden til myndigheder og samfund på disse områder.

Der er stort behov for geologisk rådgivning i den politiske beslutningsproces. Det gælder på områderne natur- og miljøforvaltning, drikkevandsforsyning, energiråstoffer, mineralske råstoffer, samt dataopbevaring og –tilgængelighed.

Da GEUS har måttet gennemføre betydelige personalereduktioner i den foregående resultatkontraktperiode 2000-2003, vil det med yderligere faldende bevillinger fortsat være en udfordring at fastholde relevant GEUS' ekspertise og videngrundlag og samtidigt sikre et løbende generationsskifte af – i særdeleshed – det videnskabelige personale. GEUS vil være nødt til at prioritere institutionens aktiviteter på færre forskningsområder for at sikre, at den "kritiske masse" på forskningsom-

råderne opretholdes. Det forudses derfor, at bredden i den geofaglige viden – set i forhold til den foregående resultatkontrakt – som vil være til rådighed for myndigheder og samfund, vil blive reduceret i et vist omfang. Dette gælder eksempelvis viden vedrørende pesticidfølsomme områder i forhold til grundvandsbeskyttelse, samt på området miljø- og klimahistorie.

GEUS forventer, at de geologiske aktiviteter, der danner grundlag for efterforskning af mineraler, olie og gas i Grønland vil fortsætte i næsten uændret omfang i de nærmeste år. Udfaldet af Selvstyrekommisionens arbejde vil dog kunne påvirke denne forventning. Herudover vil der blive gennemført dataindsamling og forskning i 5 områder ud for Grønland og Færøerne, som opfølgning på Danmarks ratifikation af FN's Havretskonvention, og deraf følgende mulighed for at gøre krav gældende.

Med udgangspunkt i målrettede markedsføringsaktiviteter vil GEUS forsøge at modvirke den bevillingmæssige nedgang. Det vil ske ved at øge omfanget af eksternt finansierede forsknings- og rådgivningsaktiviteter inden for institutionens hovedområder, i konkurrence med andre. Den største del af denne indtægtsstigning forventes på rådgivningssiden, idet de store forskningsprogrammer i de kommende år prioriterer forskningsområder, som ligger uden for GEUS' centrale forskningsfelter.

1.5 Oversigt over hovedkonti

GEUS afrapporterer i 2004 for hovedkonto 23.61.01.

2 MÅLRAPPORTERING

2.1 Oversigt over resultatmål med vurdering af opfyldelsesgraden

Dansk Lithosfærecenter (DLC) indgår ikke i målrapporteringen.

I henhold til resultatkontrakt 2003-2007, afrapporteres følgende:

- 12 kvantitative resultatindikatorer,
- 14 strategiske indsatsområder fordelt på 5 faglige programområder,
- 4 indsatsområder af tværgående karakter, samt
- 8 institutionsmål for 2004, defineret af GEUS' ledelse.

Målopfyldelse – de kvantitative resultatindikatorer

Tabel 2 – Kvantitative resultatindikatorer

	2001	2002	2003	2004	Måltal 2004	Afvigelse fra måltal
Langsigtet videnopbygning						
Antal artikler i internationale videnskabelige tidsskrifter/publikationer (med peer review) ⁽²⁾	124	101	79	87	84	3
Antal videnskabelige artikler/udgivelser i egne serier ⁽²⁾	37	21	30	41	25	16
Antal videnskabelige publikationer i øvrigt ⁽²⁾	28	27	32	8	16	-8
Antal konferencebidrag med abstract				172	115	57
Løbende faglig opgaveløsning, rådgivning og formidling						
Antal offentligt tilgængelige GEUS rapporter ⁽³⁾	154	125	108	95	95	0
Antal fortrolige GEUS rapporter ⁽³⁾	45	37	38	45	33	12
Antal notater, udtalelser, redegørelser m.v. (GEUS-notater)	77	73	86	68	62	6
Generel og populærvidenskabelig formidling	83	82	81	112	63	49
Besøg på GEUS hjemmeside (1000/år)				375	350	25
Forskeruddannelse						
Forsknings-, samarbejds- og adjungerede professorer				5	4	1
Ph.d.-grader med GEUS-vejleder	7	7	7	5	5	0
Ph.d.-studerende med GEUS-vejleder	28	27	32	23	16	7

Note (2): Produktionen af videnskabelige afhandlinger fluktuerer en del, da produkterne generelt er lang tid undervejs inden publicering; der kan være flere års forskydning mellem aktivitet og produkt.

Note (3): Opgørelsen omfatter både egentlige GEUS rapporter (henholdsvis 84 offentligt tilgængelige og 40 fortrolige), samt rapporter udarbejdet af GEUS-medarbejdere, men udgivet i andet regi.

Målopfyldelsesgraden for GEUS' 12 kvantitative resultatindikatorer er vist i tabel 2. Det fremgår heraf, at 11 indikatorer ud af 12 er opfyldt. I kategorien 'Langsigtet Videnopbygning' er antallet af artikler i egne serier en del over måltallet, men antallet af 'videnskabelige publikationer i øvrigt' noget under det forventede. Det skal imidlertid bemærkes, at resultaterne i disse kategorier udtrykker

aktiviteter der kan ligge flere år tilbage, og derfor vil have en betydelig fluktuation, ligesom antallet også vil fluktuere i forhold til GEUS' forskningsopgaver. Den langsigtede videnopbygning vurderes som helhed tilfredsstillende, idet det samlede antal publikationer overstiger måltallet. Det skal bemærkes, at den store indsats på området for forskningsformidling nu synes at bære frugt. Det skal også bemærkes, at det trods nedgang i antallet af naturvidenskabsstuderende på universiteterne, og nedgang i forskningsprogrammer med relevans for GEUS, er lykkedes institutionen at fastholde et ret betydeligt antal ph.d.-studerende.

Den samlede vurdering er derfor, at udviklingen i resultatindikatorerne er tilfredsstillende.

Yderligere oplysninger om aktiviteterne på de forskellige programområder findes på:
<http://www.geus.dk> under afdelinger.

Målopfyldelse – de strategiske indsatsområder på de faglige programområder

De strategiske indsatsområder er defineret og beskrevet i GEUS' resultatkontrakt 2004-2007. I GEUS' afrapportering til bestyrelsen af de faglige aktiviteter for 2004 gives en mere uddybende opgørelse.

I GEUS' samlede udgifter for 2004 indgår betaling for husleje til Københavns Universitet for 2003. Denne forøgelse af GEUS' udgifter i 2004 til hjælpefunktioner påvirker de økonomiske opgørelser i en så væsentlig grad, at regnskabet både vises inkl. og ekskl. det tilbageførte beløb på 26 mio. kr. enten i særskilte tabeller, parenteser eller noter.

Tablet 3 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 1 – Databanker og generel formidling.

Programområde 1	R2001	R2002	R2003	B2004	R2004 kor.	R2004
Årsværksforbrug	70	67	61	63	55	55
Samlet omsætning (mio. kr.)	41,6	38,6	36,2	44,4	36,8	41,4
Heraf basismidler (mio. kr.)	36,2	35,1	32,2	38,2	32,0	36,6
Ekstern finansieringsgrad (%)	13	9	11	14	13	12

Strategiske indsatsområder	Årsværksforbrug	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
1.1 – GEUS data og kort på Internettet	3,1	3,5 (3,2)	3,4 (3,1)	3 (3)	Opfyldt
1.2 – Populærvidenskabelig formidling fra Geocentret	0,1	0,1 (0,1)	0,1 (0,1)	0 (0)	Opfyldt

Tabel 4 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 2 – Vandressourcer.

Programområde 2	R2001	R2002	R2003	B2004	R2004 kor.	R2004
Årsværksforbrug	68	73	69	61	58	58
Samlet omsætning (mio. kr.)	52,9	53,0	50,0	48,9	46,7	52,1
Heraf basismidler (mio. kr.)	42,8	41,6	36,4	31,3	26,9	32,3
Ekstern finansieringsgrad (%)	19	22	27	36	42	38

Strategiske indsatsområder	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
2.1 – Geologisk og hydrologisk modellering i Vandressourceforvaltning	7,7	7,3 (6,5)	2,7 (1,9)	63 (71)	Opfyldt
2.2 – Hydrogeologiske modeller af dybtliggende grundvandsmagasiner baseret på integrerede metoder	6,5	5,9 (5,2)	2,4 (1,8)	59 (66)	Opfyldt
2.3 – Naturlige og miljøfremmede stoffers udvaskning til og omsætning i grundvandet	15,7	14,9 (13,5)	9,0 (7,7)	39 (43)	Opfyldt.

Tabel 5 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 3 – Energiråstoffer.

Programområde 3	R2001	R2002	R2003	B2004	R2004 kor.	R2004
Årsværksforbrug	88	81	80	77	85	85
Samlet omsætning (mio. kr.)	51,9	54,7	66,7	62,1	85,3	93,6
Heraf basismidler (mio. kr.)	27,6	26,5	20,9	27,0	26,4	34,6
Ekstern finansieringsgrad (%)	47	52	69	57	69	63

Strategiske indsatsområder	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
3.1 – Kulbrinteressourcerne i kalken i Nordsøen	17,0	13,8 (12,0)	6,7 (4,9)	52 (59)	Opfyldt ⁽⁴⁾
3.2 – Kulbrinteressourcerne i Vestgrønland	9,3	11,9 (11,0)	3,7 (2,7)	69 (75)	Opfyldt
3.3 – Regional geologi vedrørende sokkelundersøgelelsesområderne	7,6	24,5 (23,7)	0,4 (-0,5)	98 (102)	Opfyldt

Note (4): På grund af fremkomst af en revideret feltudbygningsplan for Gorm feltet, hvori det arbejde, som oprindeligt var planlagt udført i Gorm-Dagmar området, er beskrevet og dokumenteret af operatøren, er der foretaget en omprioritering af resultatkontraktens opgaver for 2004. Der er i stedet igangsat en vurdering af kulbrintepotentialet i Syd Arne området, som først var planlagt igangsat i 2006. Målene for det strategiske indsatsområde 3.1 betragtes som opfyldt under de reviderede forudsætninger.

Table 6 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 4 – Mineralske råstoffer og Grønlandskortlægning.

Programområde 4	R2002	B2003	R2003	B2004	R2004 kor.	R2004
Årsværksforbrug	61	56	56	48	52	52
Samlet omsætning (mio. kr.)	41,2	41,7	37,0	36,2	40,0	45,1
Heraf basismidler (mio. kr.)	27,7	28,1	22,0	23,6	23,3	28,3
Ekstern finansierungsgrad (%)	33	33	40	35	42	37

Strategiske indsatsområder	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansierungsgrad (%)	Målopfyldelse
4.1 – Suprakrustaler og deres ressourcer i Grønland	5,9	5,9 (5,3)	4,0 (3,3)	33 (37)	Opfyldt
4.2 – Magmatiske miljøer og deres ressourcer i Grønland	5,7	4,5 (3,9)	2,2 (1,6)	51 (59)	Opfyldt
4.3 – Anvendt mineralogi	2,6	2,2 (2,0)	0,7 (0,4)	69 (78)	Opfyldt

Table 7 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 5 – Natur og miljø.

Programområde 5	R2001	R2002	R2003	B2004	R2004 Kor.	R2004
Årsværksforbrug	37	39	34	27	31	31
Samlet omsætning (mio. kr.)	21,9	23,3	22,9	17,7	22,5	25,3
Heraf basismidler (mio. kr.)	13,3	15,6	15,8	9,1	12,1	14,9
Ekstern finansierungsgrad (%)	39	33	31	48	46	41

Strategiske indsatsområder	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansierungsgrad (%)	Målopfyldelse
5.1 – Maringeologi i areal- og ressourceforvaltning	1,7	1,4 (1,2)	1,2 (1,1)	13 (14)	Delvis opfyldt ⁽⁵⁾
5.2 – Klimaforandringer: Overvågning og effekter	5,6	5,6 (5,1)	2,5 (1,9)	57 (62)	Opfyldt
5.3 – Kvartærgeologisk kortlægning	2,2	1,7 (1,5)	1,5 (1,3)	12 (14)	Opfyldt

Note (5): Efter aftale med Skov- og Naturstyrelsen blev indsatsen af ressourcemæssige grunde nedprioriteret i 2004, men arbejdet med bæredygtig råstofindvinding mellem land og havområdet fortsættes i 2005.

Målopfylde – Organisations- og personaleudvikling

Tabel 8 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfylde for indsatsområder vedr. organisations- og personaleudvikling.

Strategiske indsatsområder	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfylde
I.1 Videreudvikling af organisationsformen	0	0	0	0	Ikke opfyldt ⁽⁶⁾
I.2 Forskningsevalueringer	0,1	0,016	0,016	0	Opfyldt
I.3 Kompetenceudvikling	1,0	1,1	0,9	18	Delvis opfyldt ⁽⁷⁾
I.4 Personaleplanlægning og rekruttering	0,2	0,2	0,2	0	Delvis opfyldt ⁽⁸⁾

Note (6): Ledelsen besluttede i sommeren 2004 at ændre fokus på organisationsudviklingsområdet og fokusere på udvikling af organisationen i forhold til kommerialisering og markedsføring, så de i arbejdsprogrammet anførte aktiviteter vedr. projektstrukturen ikke er gennemført.

Note (7): Der er gennemført 2 interne projektstyringskurser, samt kursus i voksenundervisning og vejledning. Evaluering af projektlederuddannelsen er under forberedelse, men endnu ikke afsluttet.

Note (8): Personaleplanlægningsværktøjer er udviklet i form af et personaleregnskab og lønstatistikker. Rekrutteringsstrategi er under udarbejdelse, men ikke færdiggjort. Det er besluttet at udskyde effektivisering og forenkling af ansættelsesprocedurer, idet det afventer et fælles udviklingsprojekt med DMU i forbindelse med indførelse af nyt ESDH-system i ministeriet.

Målopfylde – GEUS' institutionsmål

GEUS' institutionsmål er et-årige mål. Målene kan være en årlig udmøntning af flerårige strategiske indsatsområder eller kan være enkelte mål der ikke er knyttet til de strategiske indsatsområder, men hvor GEUS' ledelse ønsker, at der foretages en ekstraordinær indsats.

Tabel 9 – Målopfylde af GEUS' institutionsmål

Nr.	Institutionsmål	Strategisk Indsatsområde	Målopfylde
1	GEUS' data på Internettet og MiljøPortalen	Indsatsområde 1.1	Opfyldt
2	Vandrammedirektiv – implementering, opfølgning og videnbehov	Indsatsområde 2.1. og 2.2	Opfyldt
3	Status for udvaskning af pesticider – Varslingssystemet	Indsatsområde 2.3	Opfyldt
4	Medvirken til gennemførelse af udbudsrunder i Grønland	Indsatsområde 3.2	Opfyldt
5	3D-seismisk kortlægning af Gorm-Dagmar regionen	Indsatsområde 3.1	Udgået ⁽⁹⁾
6	Geologisk kortlægning i Godthåbsfjorden	Indsatsområde 4.1 og 4.2	Opfyldt
7	Kvartærgeologisk kortlægning – Geologisk kort i 1: 50 000	Indsatsområde 5.3	Opfyldt
8	Koncept for overvågning af klimaændringer	Indsatsområde 5.2	Opfyldt

Note (9): Udgået som følge af ændrede forudsætninger (jf. note 4, under tabel 5).

GEUS' direktion havde opstillet 8 institutionsmål for aktiviteterne i 2004. Imidlertid ændredes forudsætningerne for de aktiviteter der var planlagt i tilknytning til det strategiske indsatsområde 3.1 – og dermed for Institutionsmål 5, som var knyttet op til dette indsatsområde. Institutionsmål 5 er derfor udgået. Alle øvrige mål er opfyldt, hvilket betragtes som tilfredsstillende.

Målopfyldeelse – GEUS' bidrag til koncernmål

GEUS har bidraget til opfyldelse af de fleste af koncernmålene, men GEUS' direktør har ikke i 2004 haft *et selvstændigt* ansvar for koncernmål. .

2.2 Analyse af målopfyldeelse

Aktiviteterne i 2004 omfatter første år i en ny resultatkontrakt. Desuden er aktiviteterne tilpasset de personalereduktioner der blev gennemført i 2002-2003, som har bevirket, at en række forskningsområder og eksperter ikke længere findes in-house eller evt. kun i meget beskåret omfang.

Faglige aktiviteter

Af de 14 strategiske indsatsområder, som er knyttet til de faglige afdelinger er 13 vurderet som opfyldt og 1 som delvis opfyldt.

Alle mål for 2004 for programområde 1 – Databanker og formidling – er opfyldt. Det var dog planlagt at implementere de to geofysiske metoder seismik og georadar i Gerda databasen; på grund af andre presserende opgaver måtte denne aktivitet nedprioriteres, og blev derfor ikke gennemført. Den planlagte opdatering/udskiftning af ministeriets kontorpakke og overførsel af driften af GEUS' journalsystem til Center for Koncernforvaltning er udskudt på grund af prioritering i centeret. GEUS' fokuserede indsats vedrørende populærvidenskabelig formidling, har resulteret i et støt stigende antal besøgende på institutionens hjemmeside, og i et meget betydeligt antal bidrag til populærvidenskabelige artikler og foredrag. Ikke mindst Internetadgangen til boringsoplysninger har været meget anvendt.

For det strategiske indsatsområde 3.1. – Kulbrinteressourcerne i Nordsøen – blev forudsætningerne for de planlagte aktiviteter i 2004 ændret, idet operatøren selv havde udført arbejdet. Der blev derfor foretaget en fremrykning af de aktiviteter der var planlagt til at skulle finde sted i 2006. Da omfanget af de gennemførte aktiviteter modsvarer hvad der oprindeligt var planlagt, er indsatsen under dette strategiske indsatsområde vurderet som opfyldt. Som følge af denne ændring udgik Institutionsmål 5.

Hovedparten af de planlagte aktiviteter under det strategiske indsatsområde 5.1 – Maringeologi i areal- og ressourceforvaltning – er gennemført. Dog blev en undersøgelse af mulighederne for at erstatte landbaserede råstoffer med marine råstoffer i Storstrøms Amt ikke afsluttet som planlagt på grund af andre presserende opgaver. Efter aftale med Skov- og Naturstyrelsen fortsættes undersøgelsen i 2005. De øvrige aktiviteter under dette strategiske indsatsområde blev gennemført som planlagt, og målet anses derfor som helhed at være delvis opfyldt.

Tværgående aktiviteter

Af målene for de 4 tværgående indsatsområder, som omfatter organisations- og personaleudvikling vurderes 1 som opfyldt, 2 som delvis opfyldt og 1 som ikke-opfyldt.

Aktiviteterne det strategiske indsatsområde I.1 – Videreudvikling af organisationsformen – var planlagt at skulle omfatte en undersøgelse af GEUS' anvendelse af projektorganisering som arbejdsform, blev ikke gennemført, idet GEUS i stedet besluttede at fokusere på udvikling af organisationen i forhold til kommercialisering og markedsføring. Som følge heraf er målet ikke opfyldt.

I forbindelse med kompetenceudviklingen under indsatsområde I.3 er der gennemført 2 interne projektstyringskurser, samt kursus i voksenundervisning og vejledning. Derimod er evalueringen af projektlederuddannelsen ikke afsluttet, og målet anses derfor som delvis opfyldt.

Vedr. I.4 – Personaleplanlægning og rekruttering – er udviklingen af et personaleregnskab og lønstatistikker færdiggjort, og en rekrutteringsstrategi er under udarbejdelse. Det er derimod besluttet at udskyde effektivisering og forenkling af ansættelsesprocedurer, idet der vil blive igangsat et fælles projekt med Danmarks Miljøundersøgelser i forbindelse med indførelse af nyt ESDH-system i Miljøministeriet. Det strategiske indsatsområde vurderes derfor som delvis opfyldt.

3 REGNSKAB

3.1 Driftsregnskab

Table 10 – Driftsregnskab (i mio. kr.)⁽¹¹⁾

§ 23.61.01 Statsvirksomhed	2003 Regnskab	2004			2005 Budget
		Budget (FL+TB)	Regnskab	Afvigelse R-B	
Indtægter	209,8	235,9	275,2	39,3	218,3
Nettotal (bevilling)	139,5	154,3	154,3	0,0	127,3
Nettotals korrektion	-26,0		0,0		
Driftsindtægter	96,3	81,6	120,9	39,3	91,0
Udgifter	224,6	235,9	269,7	33,8	218,3
Lønninger	131,3	129,2	126,3	-2,9	130,2
Øvrige driftsudgifter	93,3	106,7	143,4	36,7	88,1
Resultat	-14,8	0,0	5,5	5,5	0,0

Note (11): Tallene er i løbende priser inkl. Dansk Lithosfærecenter og eksklusiv moms.

GEUS' netttotal blev på Forslag til Tillægsbevillinglov for 2004 opskrevet med i alt 27,6 mio. kr. hidrørende fra:

- Vandmiljøplan III jf. AKT 166 26/5 2004: 0,4 mio. kr.
- Fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling til fælles faglige aktiviteter i Geocenter regi: 2,3 mio. kr.
- Tilbageførsel fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling af huslejebevilling som følge af lokaleændringer: -1,1 mio. kr.
- Fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling for tilbageførsel af bortfald af huslejebevilling 2003: 26,0 mio. kr.

Der har i 2004 været et mindreforbrug, i forhold til bevillingen, på 5,5 mio. kr.

I driftsudgifterne for 2004 indgår betalingen for husleje til Københavns Universitet for både 2003 og 2004. Udgiften til huslejen for 2003 kompenseres ved tilførslen på Forslag til Tillægsbevillinglov for 2004.

Der har i alt været et merforbrug på øvrige driftsudgifter på 36,7 mio. kr. Merforbruget skyldes til dels, at finansieringen af aktiviteterne vedr. afgrænsning af kontinentalsokkelen i 5 områder ved Grønland og Færøerne ikke var indarbejdet i FL-2004. Der blev i 2004 forbrugt ca. 18 mio. kr. af driftsmidlerne på disse aktiviteter. Herudover er det i 2004 lykkedes at indhente flere eksternt finansierede projekter end forventet ved udarbejdelsen af FL-2004. Forøgelsen af de samlede driftsudgifter afspejles således i forøgelsen af driftsindtægterne på 39,3 mio. kr.

Lønomskostningen er 2,9 mio. kr. mindre end finanslovsbevillingen. Mindreforbruget skyldes en planlagt tilbageholdenhed af nyansættelser og forlængelser samt en større bogført lønrefusion end forventet.

Resultatet betragtes som tilfredsstillende.

3.2 Bevillingsafregning og akkumuleret resultat

Tabel 13 – Bevillingsafregning (mio. kr.)

Hovedkonto 23.61.01	Bevilling	Regnskab	Årets overskud	Disp. overskud der bortfalder	Akkumuleret overskud til videreførelse ultimo året
Statsvirksomhed – Netto	154,3	148,8	5,5	00	21,2

Tabel 14 – Akkumuleret overskud⁽¹²⁾

Hovedkonto 23.61.01	2001 mio. kr.	2002 mio. kr.	2003 mio. kr.	2004 mio. kr.
Årets overskud	-7,3	-9,7	-14,8	5,5
Tilført reserven ⁽¹³⁾	24,0			
Ultimosaldo ⁽¹⁴⁾	40,2	30,5	15,7	21,2

Note (12): Saldoen for det akkumulerede udsving i forhold til nettotallet må ikke uden særskilt forelæggelse overstige 20% af GEUS' driftsudgifter eksklusiv moms, når saldoen er positiv, og 10% når saldoen er negativ. Udsvingstallene for 2004 er +44,5 mio. kr. og -22,3 mio. kr.

Note (13): Beløbet er overført fra Miljøstyrelses konto 23.28.02 i henhold til aktstykke 157 3/3 2000 "Zonering af pesticid-følsomme områder" til forbrug i årene 2001 til 2003.

Note (14): Ultimosalderen er korrigeret så den svarer til den bogførte reserve 2003 (inkl. uforbrugte midler fra 2002 på anlægsbevillingen)

Tabel 15 – GEUS' opsparing er ultimo på i alt 21,2 mio. kr.. Opsparingen er reserveret en række bundne opgaver, som er angivet nedenstående.

	Mio. kr.
Til køb af 3 instrumenter disponeret/bestilt i 2004; afventer levering	3,0
Indkøb af multifunktionsmaskiner i foråret 2006	2,0
Indlejringsmidler overført i 2003 fra MVU til brug i 2003, 2004 og 2005	0,6
Midler til VMP III tilført GEUS på TB 2004	0,4
Til videreførelse af patentpulje efter bortfald af ekstern bevilling og til lokaleændringer i forbindelse med arealændring	1,5
Til oprydning af fueldepot i Østgrønland efter Dansk Lithosfærecenters feltarbejde. Genoptrykning af bogen om verdensarvsområdet ved Ilulissat udgivet i 2004, efter aftale med rekvirenten	0,5
Hensat i 2003 og 2004 til afbødning af bevillingsfald i 2005	7,4
Til ministerielle administrative systemer og konsulentbistand i forhold til implementering af omkostningsbaseret regnskab, E-faktureringsystem og ESDH i årene 2005 og 2006	3,0
Hensat til ansættelse af 2 samarbejdsprofessorer og 1 forskningsprofessor i 2005 og 2006	2,8
I alt	21,2

3.3 Indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansieret forskning

GEUS' aktiviteter finansieres af finanslovsmidler og eksterne midler. GEUS' resultatkontrakt baserer sig på, at GEUS i kontraktperioden kan opnå ekstern finansiering i størrelsesordenen 75 – 85 mio. kr., eksklusiv Dansk Lithosfærecenter og udgifter til dataindsamling til kontinentalsokkelprojekter. De eksterne midler genereres ved løsning af rekvirerede udviklings-, udrednings-, overvågnings- og rådgivningsopgaver for offentlige og private rekvirenter, fra deltagelse i nationale og internationale forskningsprogrammer samt fra diverse forskningsfonde og lignende.

Al faglig aktivitet på GEUS henføres til projekter, og finansieringen af projekter opdeles i 3 hovedtyper: basisfinansierede, samfinansierede samt kommercielt finansierede projekter. Basisfinansierede projekter finansieres udelukkende via bevillingen på finansloven. Samfinansierede projekter finansieres af såvel basismidler som eksterne midler, dvs. de kræver medfinansiering fra GEUS' finanslovsbevilling (eksempelvis forskningsprogram- og fondsmidler). Kommercielle projekter dækkes alene af eksterne midler.

Den eksterne finansiering er i 2004 på 93,9 mio. kr. eksklusiv Dansk Lithosfærecentre og gennemløbspenge til dataindsamlingen til kontinentalsokkelprojektet og opfylder dermed resultatkontraktens mål.

Tabel 16 – Kontraktindtjening (i mio. kr.) eksklusiv Dansk Lithosfærecentre.

	R2001 mio. kr.	R2002 mio. kr.	R2003 mio. kr.	R2004 mio. kr.
Program- og fondsforskning (samfinansiering) ⁽¹⁵⁾	24,5	31,7	43,3	58,3
Øvrig kontraktforskning (samfinansiering) ⁽¹⁶⁾	11,2	8,4	19,7	24,8
Kontrakter i forbindelse med rådgivning, udredning, salg af data m.v. (kommerciel finansiering)	25,7	22,1	19,2	25,7
Total	61,4	62,2	82,2	108,8

Note (15): Programforskningsmidler samt fondsmidler (EU, Forskningsrådene, Carlsbergfonden m.m.). Finansieringen af kontinentalsokkelprojektet indgår her.

Note (16): Primært midler fra Grønlands Hjemmestyre samt samarbejdsprojektmidler, som ikke er kendetegnet ved programmidler.

Tabel 16 viser, at GEUS' eksterne finansiering i 2004 var 108,8 mio. kr., hvilket er en forøgelse på 26,6 mio. kr. i forhold til 2003. Der er, sammenlignet med tidligere år, sket en betydelig forøgelse, af indtægterne på de samfinansierede forskningprojekter; det skal dog bemærkes, at ca. 15 mio. kr. er "gennemløbspenge", som relaterer sig til udgifter til skibsløje i forbindelse med dataindsamling ved Grønland og Færøerne i kontinentalsokkelprojektet.

Der er, i forhold til 2003, en forøgelse af finansieringen fra Grønlands Hjemmestyre på 2,8 mio. kr.

Tabel 17 – Resultat af markedsstyrede/kommercielle aktiviteter

	R2001 mio. kr.	R2002 mio. kr.	R2003 mio. kr.	R2004 mio. kr.
Indtægt	25,7	22,1	19,2	25,7
Direkte udgifter ⁽¹⁷⁾	18,8	16,3	14,6	17,1
Dækningsbidrag 1 ⁽¹⁸⁾	6,9	5,8	4,6	8,6
Andel af fælles omk. ⁽¹⁹⁾	4,2	3,9	2,0	7,7
Dækningsbidrag 2 ⁽²⁰⁾	2,6	1,9	2,6	0,9
			(0,5)	(3,7)

Note (17): I de direkte udgifter er indeholdt øvrige udgifter samt bruttoløn.

Note (18): Ekskl. fordeling af fællesomkostninger.

Note (19): Som fordelingsnøgle er anvendt en lønsumsnøgle.

Note (20): Inkl. fordeling af fællesomkostninger.

Betalingen for kommercielle projekter skal mindst dække omkostningerne til udførelse af disse projekter. Det ses af tabel 17, at de kommercielle projekter i 2004 giver et positivt dækningsbidrag på 0,9 mio. kr.

Andelen af fællesomkostningerne er i forhold til 2003 steget med 4,0 mio. kr., og skyldes ekstra-betalingen af husleje for 2003. Hvis fællesomkostningerne reduceres med huslejebetalingen for 2003 ville dækningsbidrag 2 i 2004 udgøre 3,7 mio. kr. Hvis resultatet i 2003 ligeledes korrigeres for husleje udgør dækningsbidrag 2 i 2003 0,5 mio. kr.

Resultatet af den indtægtsdækkede virksomhed og kontraktindtjening betragtes overordnet som tilfredsstillende.

3.4 Personale

Fra 2003 til 2004 er antallet af medarbejdere faldet med 20 og årsværksforbruget er faldet med 24 årsværk (jf. tabel 18). Siden 2001 er antallet af medarbejdere reduceret med 49 og antallet af årsværk faldet med 51. GEUS har gennemført to personalereduktioner i henholdsvis 2002 og 2003. De sidste opsigelser og frivillige fratrædelsesordninger fra personalereduktionen i 2003 har haft effekt i 2004 og endvidere er en række tidsbegrænsede ansættelser udløbet og ikke genbesat i 2004.

Tabel 18 – Årsværk og personaleomsætning

	2001	2002	2003	2004
Årsværk ⁽²¹⁾	346	342	319	295
Antal medarbejdere	350	329	319	294
Tiltrådte medarbejdere	54	35	44	43
Fratrådte medarbejdere	58	59	63	67
Personaleomsætning ⁽²²⁾	16,6%	17,9%	19,8%	22,8%

Note (21): Opgørelsen er inkl. DLC. Årsværksforbrug er siden 2002 opgjort inkl. studerende. Tallene er baseret på økonomistyrelsens opgørelser. Antal medarbejdere er opgjort pr. 31.12. i det pågældende år, og er for alle fire år opgjort eksklusiv studerende; tabellen adskiller sig på dette fra de foregående års rapportering.

Note (22): Antal fratrådte i forhold til antal ansatte. Omsætningen er opgjort via økonomistyrelsens opgørelser.

4 PÅTEGNING

Den 31. marts 2005

Per Buch Andreasen
Bestyrelsesformand
GEUS

Martin Ghisler
Adm. Direktør
GEUS

Miljøministeriet godkender herved GEUS' årsrapport for perioden 1. januar – 31. december 2004.

Årsrapporten giver et retvisende billede af virksomhedens økonomiske og faglige resultater, jf. § 41 i Finansministeriets bekendtgørelse nr. 188 af 18. marts 2001 om statens regnskabsvæsen m.v. (regnskabsbekendtgørelsen), samt Akt 63 11/12-2002.

For så vidt angår de dele af årsrapporten, der svarer til det ordinære årsregnskab, er kravene i regnskabsbekendtgørelsens § 39 opfyldt.

København den 4. april 2005

Lars Hindkjær
Departementschef
Miljøministeriet

BILAG I – DRIFTSREGNSKAB PER HOVEDFORMÅL

Tabel I.1 – Driftsregnskab for hovedformål 2001-2004 (i mio. kr., eksklusiv moms).

§ 23.61.01, Statsvirksomhed												
	R2001			R2002			R2003			R2004		
	Ind-tægt	Udgift	Udgift %	Ind-tægt	Udgift	Udgift %	Ind-tægt	Udgift	Udgift %	Ind-tægt	Udgift	Udgift andel i %
Forskning og rådgivning	68,7	134,8	60%	69,4	130,5	59%	89,2	148,5	67% (60%)	113,3	150,6	56% (62%)
Databanker og formidling	4,8	21,3	10%	2,7	18,6	8%	3,3	23,8	11% (10%)	4,2	17,1	6% (7%)
Hjælpefunktioner ⁽¹⁾		33,0	15%		33,6	15%		25,0 (51,0)	11% (20%)		73,1 (47,1)	27% (19%)
Generel ledelse og adm. ⁽²⁾	2,7	34,5	15%	4,3	39,3	18%						
Korrigeret opgørelse ⁽³⁾					22,6	10%	3,8	25,5	11% (10%)	3,4	28,8	11% (12%)
Total	76,2	223,5		76,4	222,0		96,3	222,7 (248,7)		120,9	269,7 (243,7)	

Note (1): Hjælpefunktioner består af husleje, energiforbrug, løbende vedligeholdelse, renovation og rengøring, køb af diverse administrative tjenesteydelser, udgifter til centralt EDB-udstyr.

Note (2): Generel ledelse og administration indeholder ud over den centrale administration også generel ledelse og administration i de faglige afdelingerne samt lønudgifter til central IT funktion.

Note (3): Opgørelse for generel ledelse og administration ifølge Finansministeriets vejledning.

For sammenlignelighedens skyld er regnskabstallene justeret både i 2003 og 2004 således, at der i begge år indgår huslejebetaling. De korrigerede tal er angivet i parentes.

Den procentvise fordeling af udgifter til forsknings- og rådgivningsaktiviteterne i 2004 viser en beskedent forøgelse (fra 60 til 62%) i forhold til 2003, og ligger på niveau med de tidligere år.

Der er i forhold til 2003 været et fald på Programområde 1 – Databanker og formidling på 3% (fra 10 til 7%). En del af faldet skyldes de ekstraordinære omkostninger i 2003 i forbindelse med udgivelsen af Jurabogen samt investeringer.

Den procentvise andel af udgifter til "Hjælpefunktioner" og "Generel ledelse og administration" ligger på niveau med de tidligere år.

Resultatet betragtes overordnet som tilfredsstillende.

Table 1.2 – Regnskab for Grønlandsrelaterede opgaver.

Eksklusiv husleje for 2003 på 26 mio. kr. betalt i 2004	Årsværk	Omsætning (mio. kr.)	Indtægter (mio. kr.)	Basis/FFL-træk (mio. kr.)
Databaser	2	1.254	-0,3	0,9
Publikationsvirksomhed	3	1.731	-0,2	1.531
Vandressourcer	0,3	0,5	-0,3	0,2
Energiråstoffer	19	19.410	-10.348	9.061
Kortlægning	12	9.209	-1.637	7.572
Mineralske råstoffer	22	22.278	-10.557	11.721
Natur og miljø	6	6.578	-4.489	2.089
Total	64	60.944	-27.883	33.061

BILAG II – GRØNT REGNSKAB

Ledelsens beretning

GEUS' arbejde i 2004 med grønt regnskab er en del af Miljøministeriets samlede interne miljøpolitik og handlingsplan for 2001 – 2004. Den overordnede målsætning i ministeriets politik er, at opgaverne skal løses med mindst mulig miljøpåvirkning. GEUS' tilstræber et godt og sikkert arbejdsmiljø, grønne indkøb, lavt energiforbrug, lavt papirforbrug og miljørigtig affaldshåndtering. GEUS' indsats i 2004 var i særdeleshed rettet mod at kortlægge papir- og energiforbruget.

Ledelsen finder som helhed, at resultaterne af den grønne indsats er tilfredsstillende. Der vil blive gjort en særlig indsats med henblik på at sikre et godt arbejdsmiljø, og for at reducere energi- og papirforbruget yderligere.

Indsatsområder – resultater

Medarbejderinddragelse

Der er i 2004, informeret om retningslinier for bæredygtigt papirforbrug, herunder brugen af dobbeltsidet kopiering.

Arbejdsmiljø

Beredskabsplanen blev færdig og præsenteret for alle medarbejdere. Desuden blev laboranter og betjente uddannet i brandbekæmpelse. Der er igangsat en ajourføring af ArbejdsPladsBrugsanvisninger for kemiske stoffer i laboratoriet. Medarbejdertilfredhedsundersøgelsen i 2004 viste, at der er følelse af stress blandt en del medarbejdere. Dog udtrykte 95% af medarbejderne stor tilfredshed eller overvejende tilfredshed med at arbejde på GEUS.

GEUS tilbyder krisehjælp via NMC, influenzavaccination samt ergoterapeuthjælp til indretning af arbejdsplads.

Tabel II.7 – Oversigt over anmeldte arbejdsulykker.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Anmeldt arbejdsulykker	0	2	2	0	0	1
Nærved-ulykker	-	-	-	10	2	3
Arbejdsbetingede lidelser	2	0	0	0	0	0

Der er i 2004 anmeldt én arbejdsulykke (snubleulykke i felten) til Arbejdsskadestyrelsen. Sagen er p.t. ikke færdigbehandlet.

Indkøb

Der indkøbes så vidt muligt miljømærkede produkter; desuden tilstræbes det at anvende miljøcertificerede leverandører ved nyerhvervelse af møbler, belysning, kontorartikler, papir, kontormaskiner, tryksager samt til bortskaffelse af affald. Endvidere deltager GEUS i SKI-nyudbud af aftale om laboratorieartikler.

Tabel II.1 – Oversigt over indkøb i 2004

Produktgruppe	Leverandør	Miljøforhold (miljømærkning, miljøcertificering e.a.)
Kontormøbler	Kinnarps	EMAS-registreret og ISO 14001-certificeret
Rengøring	Forende Rengøring	ISO 14001-certificeret og Svanemærkede rengøringsmidler
Papir	Papyrus	Svanemærket 100% genbrugspapir
Kontorartikler	Lyreco	Der indkøbes så vidt muligt udelukkende miljømærkede (Svanemærkede) kontorartikler efter en fælles ministeriel aftale. Alle indkøbte kontorartikler er pvc-fri.
Laboratorieprodukter	BB Gruppen	ISO 9002-certificeret
IT-udstyr		Ifølge fælles ministeriel aftale indkøbes kun A-mærkede elartikler. Der indkøbes kun pvc-fri elkabler til IT-udstyr.

Energi (varme og el)

Som følge af bygningstekniske forhold i Geocentret, Øster Voldgade 10, hvor GEUS bor til leje, har GEUS ikke efter 2002 kunnet foretage en direkte måling af forbruget af centralvarme, vand og el. Derfor er der i 2004 installeret et digitalt overvågningsystem, der muliggør at GEUS kan registrere energiforbruget, specificeret pr. time, 1 gang dagligt. Målingen omfatter el og varmemeforbruget i ca. 80% af GEUS' etagemeter, hvor ca. 185 medarbejdere har kontorer. Angivelsen af forbruget er, på baggrund af de faktiske målinger, opskrevet til at dække GEUS' samlede areal.

Registreringen for 2004 viser, at GEUS' varmemeforbrug er acceptabel. Derimod er der påvist et højt standby-elforbrug døgnet rundt. GEUS' ledelse har derfor besluttet at gennemføre en kortlægning af elforbruget i 2005, med særlig henblik på at reducere standby forbruget.

Tabel II.2 – Energiforbrug

Energiforbrug MWh – målt:	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Fjernvarme	1.222	1.270	1.215	-	-	1.413 ⁽¹⁾
El	1.676	1.212	1.204	-	-	1.672 ⁽¹⁾

Note(1): 2004 forbrug vedrører forbruget på Øster Voldgade 10.

Vand

På grund af byggetekniske forhold i Geocentret kan der ikke foretages registrering af GEUS' vandforbruget.

Papir

Registreringen af papirforbruget omfatter i 2004 både A4 og A3 papirforbruget; desuden er forbruget til kopiering i betjentstuen udspecificeret. Det samlede papirforbrug er steget i 2004; da omfanget af GEUS' arbejdsopgaver er uændret men nu udføres af færre medarbejdere, er forbruget målt per medarbejder steget betydeligt. Der vil i 2005 blive gjort en særlig indsats for at bringe forbruget ned.

Tabel II.3 – Papirforbrug

Papir 1.000 ark	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Forbrug i afdelinger (A4/A3)	2.760	2.614	2.562	2.400	2.383	2.095 / 10
Kopiering i betjentstuen (A4/A3)						542 / 46
Nøgletal (1000 A4/årsværk)	7,6	7,5	7,4	7,0	7,6	9,4
% genbrugspapir	100	100	100	100	100	100

Affald

GEUS sorterer og registrerer alt affald i 11 undergrupperinger, jf. tabel II.4. Alle toner patroner bliver genbrugt. Der er indgået fællesministeriel aftale med Dalum Papirfabrik om afhentning af papiraffald. På grund af flytningen til Geocentret er affaldsmængderne i 2001 og 2002 atypiske. Affaldsmængden i 2004 er generelt faldet i overensstemmelse med de foregående års udvikling.

Tabel II.4 – Affaldstyper

Affald	1999	2000	2001	2002	2002 (flytning)	2003	2004
Brændbart (ton)	61,8	41,0	38,0	39,0	49,7	31,4	32,5
Papir (ton)	12,0	8,4	30,9	11,3	32,2	13,0	11,5
Pap (ton)	3,8	3,3	3,6	2,8	1,9	2,5	2,4
Makulering (ton)	1,7	5,2	7,0	1,5	4,7	0,5	0,8
Glas (ton)	1,1	1,6	0,7	0,6	0,6	0,5	0,6
Lysstofrør (stk.)	182	150	164	165		0	0
Toner patroner (stk.)	175	-	250	450		306	299
Batterier (ton)	0,3	0,3	-	0,2		0	0,2
Miljøskrot (ton)	2,7	1,5	5,5	0,9	4,4	0,6	2,0
Jern (ton)				3,2	16,4	4,9	4,7
Jord (ton)	22,3	29,3	34,2	27,9	0,6	41,7	16,6

Farlige stoffer og laboratedrift

GEUS tillægger sikkerhed og miljøbevidsthed i laboratedriften meget stor betydning. Via GEUS' sikkerhedsarbejde arbejdes der løbende med at udfase, reducere eller substituere brugen af miljø- og sundhedsskadelige stoffer eller -produkter.

Forbruget i laboratedriften varierer i særlig grad med myndighedsopgaver og større forskningsprojekter. Eksempelvis påvirker KUPA-projektet i særlig grad affaldsmængden i 2002-2003. På grund af metodeudvikling mod brug af mindre farlige stoffer er der sket en reduktion i antallet af kemikalietyper. Affald fra laboratedriften sorteres efter kemikalieindholdet og transporteres i godkendt emballage til modtagerstationen, der bortskaffer materialet på i henhold til relevante miljøforordninger.

Den samlede mængde affald er steget lidt i 2004, men er på niveau med de øvrige år (dog er 2002 særlig højt p.g.a. flytning til Geocentret). Forbrugstallene for 2003 og 2004 viser, at GEUS, efter at have haft meget affald i forbindelse med flytningen, er tilbage på niveau med 2000 og 2001.

Tabel II.6 – Laboratorieaffald

Affaldstyper (kg)	2000	2001	2002	2003	2004
Pumpbart olieaffald, A2	522		349		
Org.-kemisk, pumpbart, halogen/svovl, B1	150	167	245	22	39
Org.-kemisk energiholdigt, pumpbart, C1	71	37	252	267	55
Org.-kemisk, pumpbart, H1	342	321	610	182	788
Org.-kemisk fast, H2	1344	740	1477	1435	1042
Spildevand, H3			278		
Pumbart affald, Hg, bassisk, K3			30		
Øvrig fast kviksølvholdigt affald, K5	21		26		
Reaktivt stof i ADR-kl. 4.3, O4			8		
Bekæmpelsesmidler i plastemballager, T2	126	122	159	54	55
Uorg.kemisk, pumpbart, X1	292	794	836	660	797
Medicinaffald, Z4.1		57			
Småemballager fra laboratorier, Z5		86	279	28	31
Spraydåser, Z7		10	11		
Total affaldsmængde	2.868	2.334	4.560	2.648	2.807

Transport

På baggrund af en analyse af behovet for tjenestebiler, er vognparken reduceret med 3 biler. GEUS' indflytning til indre by og placering tæt på Nørreport og Østerport station antages at have ændret medarbejdernes transportvaner til øget brug af offentlig transport. GEUS' medarbejdere kan efter behov benytte 5 tjenestecykler som transport til møder.

Miljøhandlingsplan 2005

GEUS vil i 2005 fortsætte miljøarbejdet på indsatsområderne. Affaldshåndteringen er velfungerende og fortsættes i sin nuværende form. Der vil blive gennemført en intensiveret indsats, for at reducere papirforbruget. Standby forbruget af el vil blive detaljeret kortlagt og på denne baggrund vil forbruget blive søgt reduceret.